

Міністерство освіти і науки України
Заклад вищої освіти
«Подільський державний університет»
Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу
Університет Данубіус (Словацька Республіка)
Комратський державний університет (Республіка Молдова)
Університет Яна Амоса Коменського (Республіка Чехія)
Варшавський університет природничих наук (Польща)
Політехнічний університет Картахени (Іспанія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IX Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, КОНТРОЛЮ Й
ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН,
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
присвяченій 50-річчю кафедри обліку, оподаткування та технологій
електронного бізнесу

24 жовтня 2024 року
Кам'янець-Подільський - 2024

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Каратєєва Анастасія Станіславівна

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

спеціальності «Облік і оподаткування»

Заклад вищої освіти «Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця», Україна

Науковий керівник: к.е.н., доцент **Раїса ЄРЕМЕЙЧУК**

Ключові слова: фінансовий результат, прибуток, збиток, доходи, витрати

Основні показники діяльності промислових підприємств країни тісно взаємопов'язані з фінансовими результатами, які можуть мати як позитивне, так і негативне значення. Позитивний фінансовий результат підприємства – це прибуток, тоді як негативний – збиток.

Статистичний аналіз фінансових результатів вітчизняних підприємств показує, що у 2023 році більшість компаній (75,9 %) були прибутковими, тоді як частка збиткових складала 24,1 % (рис. 1).

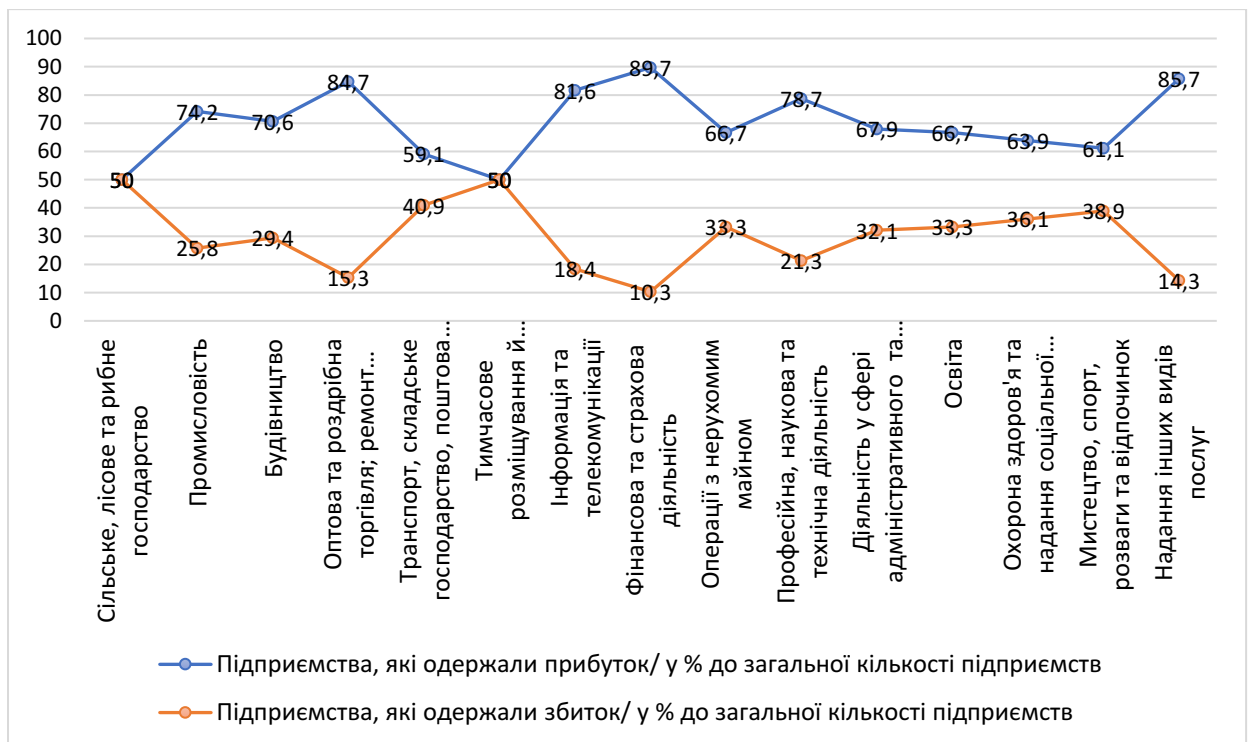

Рис. 1. Частка прибуткових і збиткових підприємств за видами діяльності у 2023 році, % [5]

Як видно з рис. 1, до найбільш прибуткових галузей належать: фінансова та страхова діяльність (89,7 %), оптова й роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (84,7 %), промисловість (74,2 %) та будівництво (70,6 %). У таких сферах, як сільське (лісове, рибне) господарство

та тимчасове розміщування і організація харчування, частка прибуткових і збиткових підприємств дорівнює 50 %.

Це спрямовує на визначення ключового завдання роботи – дослідження понять «фінансові результати», «прибуток», «збиток», «доходи», «витрати».

Варто зазначити, що законодавство здебільшого орієнтоване на категорію прибутку, який згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначається як «перевищення доходів над витратами» [4]. Однак цей стандарт не надає точного визначення поняття фінансового результату, хоча і передбачає складання звіту про фінансовий результат (сукупний дохід).

Визначення понять «доходи» та «витрати» наведено у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» і представлено на рис. 2.

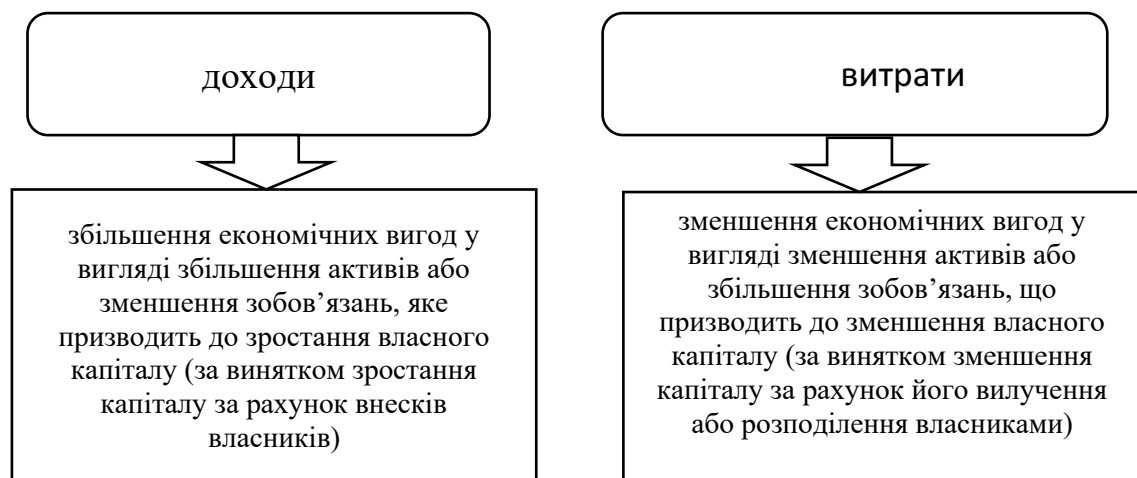

Рис. 2. Визначення понять «доходи» та «витрати» за НП(С)БО 1 [4]

У науковій літературі можна знайти визначення поняття «фінансовий результат» з точки зору приросту чи зменшення власного капіталу [3, 7], прибутку або збитку суб'єкта господарювання [1, 6, 11], грошового підсумка господарювання [10, 12], зіставлення доходів та витрат, нарахованих у звітному періоді [2, 8, 9].

Таким чином, можна визначити, що під фінансовими результатами слід розуміти підсумкові показники діяльності підприємства, які відображають його прибутковість, фінансову стійкість та ефективність використання ресурсів. Вони включають доходи, витрати, прибуток, а також інші економічні показники, що дозволяють оцінити загальний стан і динаміку розвитку бізнесу.

Фінансовий результат за абсолютним значенням може бути позитивним (коли доходи перевищують витрати), нульовим (доходи дорівнюють витратам) або негативним (коли витрати перевищують доходи). Така класифікація дозволяє проводити порівняння фінансових результатів за різні звітні періоди. Для облікових і управлінських цілей фінансові результати в межах кожного звітного періоду класифікують за видами діяльності та іншими критеріями.

Список використаних джерел

1. Говорушко Т., Арич М. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства. *Економічний аналіз*. 2012. Т. 11(2). С. 117–121.
2. Гринін Б. В., Гринін В. Б. Удосконалення факторного аналізу фінансових результатів торговельних підприємств. *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. 2010. Вип. 29, Ч. 2 : Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. С. 166–170.
3. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О. Облік і аудит : термінологічний словник. Львів: «Центр Європи», 2002. 671 с.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>. (дата звернення 03.10.2024)
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 04.10.2024)
6. Пилипенко Л. М., Демська Ю. В. Вплив регулюючих статей на формат фінансової звітності. *БізнесІнформ*. 2013. № 1. С. 261–265
7. Полятикіна Л. І., Новикова С. В. Облік і аналіз фінансових результатів господарської діяльності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20. С. 170–173.
8. Попович Д. В., Славчаник О. Р. Удосконалення системи управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємств. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (54). С. 746–749.
9. Попович О.В., Тітаренко Л.І. Тлумачення економічної сутності категорії «фінансові результати». *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. №3. С. 58–64
10. Пушкар М. С. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2002. 628 с.
11. Ткаченко Є.Ю. Сучасні підходи до управління прибутком промислового підприємства. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. 2015. № 47. С. 270–276.
12. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 8. С. 109–117